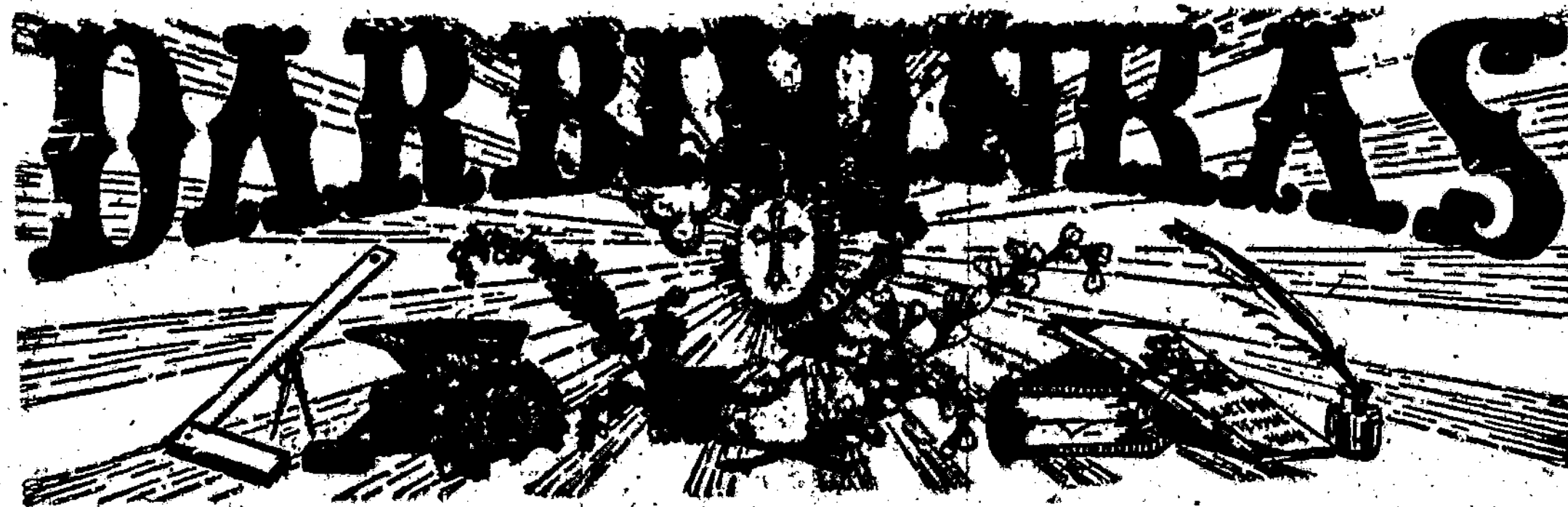

"Published and distributed under permit (No. 554) authorized by the Act of October 3, 1917, on file at the Post Office of Boston, Mass. By order of the President, A. S. Burleson, Postmaster General."

Krikščionys darbininkai vienykites! Spieskitės į vienintėlę darbo žmonių organizaciją Amerikoje — Lietuvų Darbininkų Sąjungą.

Organas Amerikos Lietuvų R. K. Švento Jucapio Darbininkų Sąjogos

"DARBININKAS"

— BŪNA —
UTARNINKAIS, KETVERGAIŠ IR SUBATOMIS.

Ukrėbėjų metams\$5.00
Bostono ir apylinkių metams\$5.00
Metams\$4.00

"DARBININKAS"

366 Broadway, Boston 27, Mass.
Tel. South Boston 620.

VOL. VI, No. 61 (641).

KETVERGAS, GEGUŽIO 26 D., 1921.

Kaina 4 centai.

Darbininkų Reikalai

GERIAU KALĖTI, NEGU MOKETI PABAUDĄ.

400 JUREIVIŲ KALĖJIMUOSE.

Washington, D. C., geg. 23. — Jau trys savaitės kaip tęsiasi jureivių darbininkų streikas ir per tą laiką suareštuota 400 narių už įvairius prasižengimus laike pikietavimo.

Sulig gautų žinių jureiviai geriau sutinka kalėti, negu užmokėti pabaudas iš unijos iždo.

ATNAUJINO SUTARTĮ.

Chicago. — Valgyklų savininkai South Chicagos atnaujino pereinamąjį sutartį su organizuotais tarnautojais.

PRIPAŽINO UNIJĄ.

Chattanooga—Sheet Metal darbininkų unija pasirašė unijos dirbtuvės sutartį su darbdaviais, kurie kapitalizuoja patrijotizmą šiame mieste.

DARBININKAI ŠAUKIASI Į KONGRESĄ.

ANGLEKASIAI DARBININKAI ŠAUKIASI Į KONGRESĄ.

Washington, D. C., geg. 24. — Darbininkai šaukiasi į kongresą ištirti padėjamą West Virginia ir Kentucky apskritį priežastį sukilimo. Gali būti, kad senatorius Johnson patieks rezoliuciją tame klausime.

MĖGINS TAIKINTI.

Albany, N. Y., geg. 24. — Biznierių ir šiaip žymesni asmenys turėjo konferenciją delei dabartinio karų streiko. Norima sukelti sumą pinigų, apmokėjimui darbininkams už streikavimo laiką, skirtumą tarpe 45 centų kė kompanija siūlo, ir 60 centų kė darbininkai reikalauja. Dabar ant gatvių visur apstatyta kariuomenė ir sergsti kiekvieną judėjimą.

ATNAUJINO SUTARTĮ.

Springfield, Ill. — Kepėjų Unija No. 147 atnaujino pereinamąjį sutartį su darbdaviais.

SUSIRĖMIMAI SU STREIKLAUŽIAIS.

UŽMUŠĖ JUREIVIŲ STREIKIERIŲ RIAUŠESE.

Unijų darbininkai susirėmė su streiklaužiais.

Buenos Ayres, geg. 24. — Daug darbininkų buvo užmušta ir sužeista kilus riaušėms tarpe unijistų darbininkų ir streiklaužių. Unijų streikuojanti darbininkai norėjo sulaukyti streiklaužių, kurie ėjo į darbą, užimti vietas darbininkų kovojančių už žmoniškesnes teises. Riaušėse panaudota ir revolveriai. Policija į tas riaušes neįsimašė.

Dabar savininkai laivų reikalauja, kad valdžia duotų apsaugą streiklaužiams.

PRIĖS DARBININKUS.

Philadelphia, Pa., geg. 24. — 56 spaustuvų savininkai šiame mieste šiandien pasirašė ant sutarties, kad ne vienas iš jų nedarys jokios sutarties su darbininkais valandų, algų, pagerinimų arba samdymo klausime.

PASIRASĖ CENZORIAUS BILIŲ.

Albany, N. Y. — Valdininkas Miller pasirašė krutantių paveikslų cenzoriaus bilių ir išrinko komisijonierių, kuris tvarkys visą industriją.

DARBDAVYS SUARESTUOTAS.

Lewiston, Me., geg. 24. — Charles B. Solyer, prezidentas ir generalis vedėjas Barro-Anderson kompanijos, drabužių išdirbystės Boston'o ir Lewiston'o buvo suareštuotas ir dabar padėtas po kaucija \$500. Jis nepripažino kaltu už importavimą Kanados drabužių darbininko peržengime darbininkų sutarties įstatymo.

Salier perkraustė savo dirbtuvę iš Bostono, kad prasišalinti iš po priežiūros unijos. Jis pasisamdė J. Levine, narį Montreal-Sujungtos Komisijos, vardu David Walker, kaip kišenų siuvėją. Naujas darbininkas išdirbęs dieną nuėjo į Portland ir išėmė varantą ant savo boso. Dabar laukia teismo.

SMULKIOS DARBININKISKOS ŽINUTĖS.

Apskaitoma, kad Milwaukee yra daugiau negu 30,000 darbininkų be darbo.

Karo laike, Suvienytose Valstijose užmušta 126,654 darbininkai.

Ne daugiau kaip 10 nuos. International Laundry Worker's unijos narių bedarbiauja.

Daugiau kaip 75,000 darbininkų dirbo Canadian medžio dirbtuvėse 1919 metais.

Tarptautiniame kongrese transporto darbininkai Genuvoje nutarė pagelbėti Anglijos mainieriams laimėti streiką.

Springfield anglių kasyklose Taylorville, Ill., ir kasyklos Stonington buvo visai uždarytos, nes neturėjo užsakymų.

300 darbininkų Altooma, (Pa.) ir Logan Valley Elektros gelžkelių priėmė pasiūlymą 5 centus į valandą mažiau.

Brasil, Ind., vietos mūrininkai vienbalsiai priėmė numuštas algas nuo \$1.25 iki \$1.00 į valandą.

Vadai ir darbininkai Detroit United Railway savo konferencijoje nesutiko priimti numuštas algas 20 iki 28 nuos.

Senato tarpvalstiškas komercijinis komitetas tyrinės deportavimą unijos vado iš Harrison, Ark., laike gelžkelių darbininkų streiko.

New Bedford, Mass. audimo kompanija, kuri buvo uždaryta per paskutinius šešius mėnesius, vėl pradėjo dirbti po 48 val. savaitėje. Dirbtuvėje yra 25,000 vartpėčių ir dirba 3,300 darbininkų.

Ponai spaustuvininkai rytinės Kanados sako, kad jie apskelbė (open shops) liuosą darbininkų priėmimą jei darbininkai reikalauja daugiau užmokesčio ir mažiau darbo valandų.

Copper Queen ir Calumet ir Arizona Mining kompanijos, isbell, Ariz., pranešė, kad numuš algas nuo 25 iki 60 centų nuo dienos užmokesnio.

PRANCUZIJA REIKALAUJA ATSAKŲ Į 24 VALANDAS.

PRANCUZIJA REIKALAUJA ATSAKŲ Į 24 VALANDAS.

Paryžius, geg. 24. — Prancūzija pasiuntė Vokietijai reikalavimą, kad ji atsakytų į 24 valandas ant smarkaus pranešimo, kur reikalaujama iš Vokietijos sulaukyti siuntimą kariuomenės.

Dreslau, geg. 23. — Bavarijos liuosnoriai eidami į Aukštąją Sileziją susirėmė su valdininkais pereinami Žemąją Sileziją, taip pranešė šiandien. Sakoma, kad Bavarijos liuosnoriai užgrobė nemažai ginklų ir amunicijos.

Italų pajėgos ir Vokietijos policija visiškai aplėdžia Kaunin, Adran, Alsau, ir Oppeln.

EGYPTIE NESUSIPRATIMAI DIDEJA.

Aleksandrija, Egiptas, gegužio 24. — Nesusipratimai prieš Anglijos autoritetą didėja ir galimas daiktas, kad prieis prie kruvinų sukilimų. Penki europiečiai buvo nužudyti ir 72 sužeisti. Kiek žuvo vietos nepažinoma. Vietos gyventojai buvo pastatę mašinų kanuoles į darbą prieš Britų kariuomenę. Skaiztus Britų kariuomenės yra toks kad lengvai gali išlaikyti padėtį šioje apielinkėje.

Apie padėtį šioje apielinkėje eina daug paskalų, bet tikrų žinių labai mažai gaudama.

MAŽAI DARBO MUILININKAMS.

Detroit, Mich. — Muilininkai šiame mieste labai mažai dirba, tik 160 dienų per visus metus ir dar darbdaviai nori numušti 20-tą nuosimtį nuo jų algų. Muilininkai praparo kad jie buvo priimti maždaug ant tokio skaitliaus dienų. Pirmą ketvirtadalį 27 dienas, antrą 40 dienų, trečią ketvirtadalį 60 dienų, — ketvirtą 33 dienas sudaro 160 darbo dienų per metus.

Nariai United Leather Workers of America, skyriaus No. 1 balsavimu 834 prieš 189, nutarė prieš pasiūlymą valstijos sutaukinimo komisijos grįžti į darbą pas National Calfskin kom-

NAUJAS SUKILIMAS.

RAUDONASIS SUKILIMAS.

Riga, Latvija, geg. 24. — Pranešama, kad Petrograde bolševikų sostinėje vėl prasidėjo neramumai. Bolševikų jureiviai demonstruodami geg. 15 d. išnešė į padanges stovylą Volodarskio, pirmo komunistų komisaro Petrograde. Taipgi pranešama iš geg. 18 d., kad Petrograde pilname įsisiūbavime.

Dirbtuvėse nedirbama, bet streikuojama. Darbininkai jungiasi su Raudonąja Armija. Išnešama rezoliucijos prieš komisarus.

Iš Revelio, Estonia pranešama, kad streikai Petrograde plečiasi. Darbininkai reikalauja duonos, drabužių ir nors kiek laisvės, ką dabar to viso trūksta.

Dirbtuvės apstatytos sargyba ir darbininkai neleidžiami be tam tikro leidimo. Bolševikų ištikima armija šaudo į darbininkus.

Prie gelžkelio Retėkin karų darbų buvo smarkus susirėmimai. Ugnis buvo atidaryta į streikuojančius darbininkus iš mašinų kanuolių ir daug darbininkų sužeista.

GAISRAS.

Williamson, W. Va. — geg. 24. — Matewan apielinkėje sudegė paštas ir krautuvė. Tie namai priklausė Lynn Coal & Coke kompanijai, kuri kaip praneša, verčia kalnę ant streikuojančių darbininkų.

PRANCUZIJA GRASINA VOKIETIJAI.

Paryžius. — Prancūzijos ambasadorius Berlyne, M. Laurent atsikreipė į Dr. Wirth, kancelierių, pažymėdamas, kad Vokietijos liuosnoriai einanti Aukštąją Sileziją turi būti sulaukyti, kaip ir siuntimas ginklų ir amunicijos per rubėžius. Kancelierius atsakė, kad tas daroma kaip galima.

Atėmančios žinios iš Aukštųjų Silezijos skelbia, kad Vokietijos jėgos koncentruojamos prie Neisse ir taipgi prie Oppeln ir Krenzberg, žiemų dalyje, ir Kosel, Krappitz ir Ratibier pietinėje dalyje. Visur turi užtektinai amunicijos ir patroleioja į priekį. Dageilis turi uniformas; o tie, kurie neturi uniformų nešioja ant rankovių ženklus.

LENKIJOS VALDŽIA KAIPI ANT VIŠTOS KOJOS.

SUITUTĖ LENKIJOSJE.

Kopenhaga. — Lenkijos valdžia arti sugriuvimo, taip pranešama iš Varšavos. Lenkijos žmonės reikalauja, kad ministeris premieras Witos rezignuotų. Taipgi kad ir kiti nariai kabineto.

RIAUSĖS AIRIJOJE.

Belfast, geg. 24. — Daugely vietų šiame mieste laike rinkimų narių į Žiemų Airijos Parlamentą buvo susirėmimų tarpe partijų. Nariai priešingos partijos su iškabomis parodavo gatvėse, kur ir kilo kova akmenimis ir plytomis. Kitose vietose buvo ir šaudymų. Daug žmonių sužeisti nuvežta į ligonines.

ANGLIJOS KARIUOMENĖ Į SILEZIJĄ.

Londonas, geg. 24. — Keturi batalijonai Anglijos pėstininkų iš Rhine siunčiami į Sileziją ir jeigu bus reikalas įsakys siųsti daugiau.

MŪŠIAI DAR TEBEINA.

Londonas, geg. 23. — Neoficialiai pranešama, kad mūšiai tarpe Lenkų ir Vokietų Angštoje Silezijoje tęsiasi. Apielinkėje Krenzberg, Rosenberg ir Kappitz mūšiai buvo begalo žiaurūs. Padegta daug namų. Lenkai terorizuoja ramius Vokietius gyventojus. Žuvusių abiejose pusėse daug. Maisito visur trūksta.

ŽYDAI NORI BŪRIAIS ĮVAŽIUOTI KANADON.

Paryžius. — Komitetas Žydų delegacijos čia prašo viršininkų Kanados žydų kongreso, kad užvestų derybas su Kanados valdžia delei įleidimo didelio skaitliaus žydų į Kanadą. Taipgi tas pats komitetas reikalauja, kad tartųsi ir su Brazilijos ir Argentinijos valdžiomis.

EGYPTIEČIŲ KARIUOMENĖ NUMALŠINO RIAUSĖS.

Cairo, Egiptas. — Pavojingos riaušės kilo apielinkėje Ministeriškų Namų. Daug policistų sunkiai suvaldė ir vienas demonstruotojas užmuštas ir labai daug sužeista.

EXTRA!!

Lietuvių Prekybos Bendrovė gavo kablegramą iš Lietuvos, kuri šiaip skambė:

"Černeckis išvažiavo į Ameriką, Maurėtania laivu, gegužės 23 dieną."

Roman.

Gerb. skaitytojai žino, kad gerb. Černeckis atvažiavo į Ameriką ne partijų stiprinti, bet dirbti tikrą valstybinį darbą. Jis yra skirtas Lietuvos Valdžios, užimti vietą dabartinės Misijs, kurios priešaky yra Vileišis.

Mes jaučiame, kokią sunkią našta ima ant savo pečių nauja Lietuvos Atstovybė. Dabar visoje Amerikoje siaučia bedarbė. Tūkstančiai darbininkų badauja. Antra, tai netikės Vileišio veikimas sukiršino Amerikos lietuvių ir jau dabar sunku bus atitaisyti, nežūrint, kad ir angelas iš dangaus atskristų.

Tai-gi delei šių priežasčių, nauja Lietuvos Valstybės paskola vargu nusiseks. Nebent darbai pagerėtų.

Prie naujos Misijs, kaip jau žinote yra priskirtas adv. Mastauskas. Iš atėjusių laikraščių taipgi sužinome, kad atvažiuoja ir Rosenbaum, žydas.

Būtų labai gerai, kad Amerikos lietuvių užmirštų viską ir pasitiktų naują Lietuvos Misiją su tokiu pat entuziazmu, kaip kad pasitiko pirmąją.

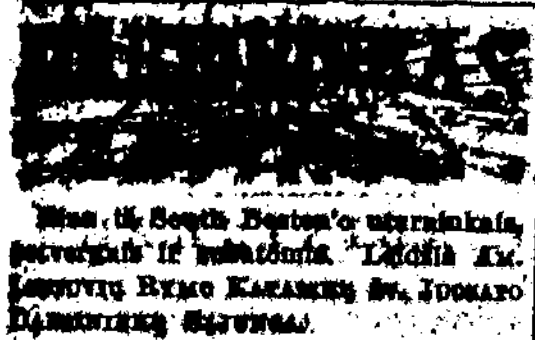
BAUS SUKILELIUS.

VOKIETIJA Baus SUKILELIUS.

Berlynas. — Naujas valdžios įsakymas, išleistas šiandien, uždėda maždaug bausmę 100,000 markių už nelegalų rekrutavimą arba organizavimą militarinių pajėgų Augštoje Silezijoje. Sulig kitų išleistų įsakymų uždaroja rubėžius Augštoje Silezijoje ir užgina tvarkyti ginkluotus pulkus delei veikimo Augštoje Silezijoje. Anglekasiai Žemoje Silezijoje visose kasyklose streikuoja ir visos kasyklos uždarytos. Nesusipratimai eina delei algų.

Vokietijoje vartojama giliotina. Yra tai frankis galvai nukirsti nuteistam mirop. Giliotina išrasta laike francūzų revoliucijos.

Visi į D. S. N. A. A Išvažiavima!

DARBININKAS
(THE WORKER)
The Lithuanian Worker's Party
Published every Tuesday, Thursday,
and Saturday by St. Joseph's Lithuanian R.C. Association of Labor.
SUBSCRIPTION RATES:
Yearly \$4.00
Semi-annually \$2.00
Foreign countries yearly \$6.00
Entered as second-class matter Sept. 22, 1915 at the post office at Boston Mass., under the Act of March 3, 1879.
Acceptance for mailing at special rate of postage provided for in Section 1103, Act of Oct. 3, 1917, authorized on July 12, 1918.

Viso pasaulio darbininkai vienybės Kristuje, po Bažnyčios vėliava, visuomenei gelbėti.

KOVA UŽ VAIKUS.

Gamtoje jau taip sutvarkyta, kad visi gyvūnai kovoja už vaikus ir gina juos nuo žvėrių. Zoologai sako, kad terpu skruzdžių kartais iškyla peštynės ir viens skruzdėlynas puola kitą ir stengiasi jį nugalėti. Indomaišias tas, kad skruzdės nugalėjusios vienos kitas, visų pirma pasivagia mažiūčius. Pas gyvūnus tas tik instinkto daroma, gi žmonės tiksliai ir sumaniai gina savo vaikus, nes žino kad nuo jų priklauso ateitis. Mes, Amerikos lietuviai, jau nuo seniai esame tos kovos sūkurį ir jau pusėtinai esame užgudinti, ir ypač pastaraisiais laikais, labai smarkiai gauname susiremti su laisvamaniais, kad apgynus nuo jų savo vaikus. Jie nelyginant kaip plėšrieji vanagai suka aplink katalikų namus, kad pagriebtų kokį neatsargų mažutėlį ir jį visokiais būdais prisivillojus ir ištvirtinūs.

Pastaraisiais laikais ir Lietuvoje tas pats atsikartoja. Štai Kauniškės "Laisvės" 97 numary tilpo Moterų protestas prieš laisvą vaikų mokymą. Ji čia išties paduodame:

"L. Kat. Moterų Draugijos A. Panemunės Skryniaus Protestas."

Lietuva tikintųjų šalis. Lietuvos gyventojai veikia visi uoliai katalikai ir dorūs žmonės. Deja, socializmas užplūdo Lietuvą, klaidingai garsina, kad tikybą tėra tik privatus reikalas ir žmogaus jausmų dalykas, dar melagingai jaunuomenei siūlo laisvą meilę. Jau to klaidinimo pasekmės matome. Štai ir vadinamosios profesinės mokytojų Sąjungos atstovai 30-31 kovo d., susirinkusieji Kaune, po karštų debatų priėmė rezoliuciją, kad iš pradžių mokyklų tikybą praeiti, o socialinės pakraipos St. Seimo nariai prisikotino tą rezoliuciją Seime remti. Mes katalikų šios Moterų Organizacijos narės 17 balandžio d. susirinkusios visos ir griežtai tariamąją mokytojų rezoliuciją pasmerkiam ir prieš ją protestuojame, drąsiai reikalaujame, kad neįtiktų pradžiūti, bet ir aukštesnėse mokyklose tikybą būtų dėstoma, kitaip, nebeolaisime savo vaikų, bet tikybines mokyklas, pačios namie mokinsime, arba samdysime gerus mokytojus vaikams mokytį kaip prieš rusų kad buvo.

Be to, šiūniam reikiame di...

Seime apgynimą katalikų tikybos pradžiūti mokyklose.
Pirminkinė — M. Levinskienė,
Padėjėja — A. Kvietkanaitė,
Sekretorė — K. Makalaukaitė.

Iš šio protesto daug kas galima išspėlioti. Turbūt katalikams moterims puseiškai iškirejo laisvamaniškas vaikų auklėjimas, su laisva meile ir jos pridėkiais, kad dabartinį Lietuvoje mokykloje stovį prilygino prie rusų mokslo sistemos, kuomet tėvai buvo priversti slapta samdyti tinkamus mokytojus, kad apsaugojus vaikus nuo surusėjimo.

Dabar tas pat žadama daryti, kad apsaugojus juos nuo sulaisvėjimo.

Džiuginantis vis gi yra faktas, kad sveikas Lietuvos kūnas nepakenčia supuvusio laisvamanių raugo.

O. K.

L. D. S. OHIO IR MICHIGAN APSKRIČIO METINIS SUVAŽIAVIMAS.

Šiuo metu pranešame LDS. Ohio ir Mich. apskr. gerb. kuopoms, kad šiuose metuose LDS. apskričio suvažiavimas, sulig nutarimo praeito suvažiavimo Cleveland, Ohio, rykų Detroit, Mich. 2 d. liepos 1921 m. subatoje. Posėdžiai prasidės 10-00 val. iš ryto (antrąsą pranešime vėliau). Laikas, kiekvienam darbininkui bus prieinamas, prieš dvi šventi dieni, o vieša (Detroitas) taipgi viena iš atitinkamųjų ir prieinamųjų. Pateikiame gerb. kuopos pasirūpinkite neatidėliojant išrinkti tinkamus ir tuoliausią atstovų apskr. suvažiavimui. Mūsų apskričiai būtinai bus reikalinga praeiti kelturios reformos su kuriomis būtų galimybės pasekmingiau išplesti mūsų draugijos organizacijos siekius, idealą ir patraukti prie apskričio dar nepriklausančius lietuvius krikščionių darbininkų minias, rinkdami atstovus ir apskričio suvažiavimui, lai pasirūpina atstovus išparvoti naudingais ir rimtais mūsų organizacijai sumanymais. Geistinė būtin, kad ir naujai susiorganizavę kuopos (k. t. Grand Rapids, Mich.) prisijungtų savo atstovus suvažiavimui. Neabejojame, kad šis apskričio suvažiavimas bus vienas iš sėkmingiausių ir gražiausių, jei tik mūsų apskričio visos kuopos tinkamai apvertins ir atjaus svarbą ir naudingumą savos organizacijos, prisidėdamos kiekviena po kelius atstovus. Na tai subrūkime, nes laiko jau nebebeaug teliko iki seimui.

M. Kerbelis, pirm., J. Kuzas, rašt.

ANT GEDMINO KALNO NERA VELIAVOS.

Balandžio 19 d. apvaikščiojo sukaktuves atvadavimo iš bolševikų. Iškilnių metu nuo Gedmino kalno buvo nuimta "Vidurinės Lietuvos" vėliava ir pakabinta Lenkų dvipalvė. Varšuvos Seimo ir Vilniaus endekų nuomone, tai reiške Vilniaus srities prijungimą Lenkijai. Tačiau 1-2 val. prastelinkus, Vilniaus igulos komendantas pulk. Barlickio įsakymu, vėl buvo pakabinta "Vidurinės Lietuvos" vėliava. Volckinių nuo kalno pasitraukus, nežinia kas nukabino raudoną "Vid. Lietuvos" vėliavą ir vėl pakabino Lenkų. Sugrįžęs pulk. Barlickis antra kartą paliepė nukabinti Lenkų vėliavą ir pakabinti "Vid. Lietuvos" ir jai saugoti pastatė sargybą. Vilniaus endekai dėl to pakėlė didžiulį triukšmą. Nežinia, kieno įsakymu, dabar "Vidurinės Lietuvos" vėliava nuimta, kitos nėra.

Parasulyje yra 146.000.000 žmonių, kurie tur...

DELEI LIETUVOS RESPUBLIKOS PRIPAZINIMO.

Paskutiniu laiku vėl tapo iškeltas klausimas delei Lietuvos Respublikos pripažinimo. Šiuo sykiu jau prie naujos administracijos. Lietuvos Atstovybės rūpesniu veikia Lietuvos Valdžios vardu advokatas McAdoo yra išteikęs platesnį raštą Valstybės Sekretoriui ir ypatiskam dalykų išdėstymui buvo Valst. Sekretoriaus priimtas gegužės 11 dieną. Suprantama, jog iki visos klausimas nėra išspręstas, kokių nors pozityvių pažadų iškart sunku laukti. Paaiškėjo, jog kaip Lietuvos Respublikos, taip ir kitų Baltijos valstybių pripažinimo klausimas esąs aktualiu, kuri administracija šiuo laiku norinti išspręsti. Laukiama, jog toksai sprendimas palies visas tris Baltijos valstybes.

Gegužės 16 dieną Valstybės sekretoriui yra priėmęs kongresmaną Walter M. Chandlerį, kursai vardin visų trijų Baltijos respublikų yra išteikęs ilgesnį memorialą delei visų šių trijų respublikų pripažinimo. Visas tas raštas puikiai nušviečia visų šių respublikų padėtį ir stipriai išrodo reikalingumą jų pripažinimo. Jis buvo W. M. Chandlerio ištytai perskaitytas Valstybės Sekretoriui o be to tapo tiesiai ir i Reprerentatyvų Rūmus ir tapo atspaudintas Congressional Record nuo gegužės 17-dienos N. 31 pusl. 1518-1520.

Kadangi šiandien Latvija ir Estonija jau tapo pripažintos de jure visų valstybių, kurios priklauso prie Tautų Sąjungos, o Lietuva iki šiol dar nėra pripažinta, tai kad išlyginus juridinių visų šių Baltijos valstybių padėtį Lietuvos Atstovybė Amerikoje yra užklausi mūsų delegacijos Briuselyje, kuomet galima laukti iš Aliantų Valstybių tokie de jure Lietuvos pripažinimo ir ar teisingos yra žinios, jog klausimas delei Lietuvos nepriklausomybės pripažinimo busis pakeltas ateinančiame Aukščiausios Aliantų Tarybos posėdyje.

Nuo Lietuvių delegacijos pirminkiniam gerb. Ern. Galvanauksui yra gautas toksai kablegramas iš gegužės 19 dienos:

"Francija ir Anglija formaliai prižadėjo pripažinti de jure Lietuvos Respubliką atitinkamame Conseil Supreme posėdyje. Delegacijų pirminkius Hymanis pilno suveriniteto pripažinimą yra deklaravęs Tautų Sąjungos vardu gegužės 6 dieną.

G. I. V. A. n. a. s. k. a. s.

Kaip spėjama iš laikraščių, tasai Aliantų Tarybos posėdis delei Šilėzijos klausimo turės įvykti jau šių sąlygų reikią spėti, jog sulig Francijos ir Anglijos pažadų, tame posėdyje bus pakeltas ir Lietuvos pripažinimo klausimas.

IŠ HOLANDIJOS.

Utarninke gegužės 10 d. atvykome Rotterdaman. Gerokan anksti įplaukėme kabanai, išvydome stebuklingą Holandijos šalį. Papūtė laukų ir pievų malonus vėjas, kura nuėmė nuo žmonių jūrės kelionės vargus ir negales, Jūrės kelionė tai ne piknikas, žmogus nėra jausčius normaliu. Visi lietuviai sveiki ir linksmi. Tuo tarpu štai pluoštas žinių apie Holandiją.

Holandija lietuviams yra šiek tiek žinomas kraštas. Žymi Amerikos lietuvų dalis yra vykę Amerikon per Holandiją. Žymi jų dalis dabar grįžta per Holandiją Lietuvon. Bet lietuviams labai pravartu apie Holandiją daugiau žinoti. Holandai yra viena mažųjų tautų, kaip ir lietuviai. Holandija yra mažutė, daug mažesnė, negu Lietuva šalis. Ji yra buvusi po svetimomis valdžiomis ir yra per didelį pajaukumą išsikovojusi ir išlaikiusi savo neprigulmybę. Holandų kova už neprigulmybę gali būti įkvėpimu dabar kovojančiai už neprigulmybę Lietuvai.

Holandija yra mažutė šalis. Turi tik 12.648 kv. mailių, o senoji Kauno gubernė turėjo 15.518 kv. mailių. Holandija yra tokia, kaip Marylando valstija.

Holandija yra toks kraštas, kurį jūrė nori praryti. Ir daug holandų žemės jūrė yra prarijus. Istoriškai laikais jūrė prarijo 1.442.000-akerių žemės. Taip darosi todėl, kad Holandija yra labai žemas kraštas. Puse krašto guli žemiau jūrės lygmalos. Dalis Holandijos guli 20 pėdų žemiau jūrės lygmalos. Aukščiausia Holandijos vieta guli 655 pėdų aukščiau jūrės lygmalos.

Jau nuo senų senovės jūrė pradėjo ryti holandų kraštą. Kad nuo to pavojaus atsikrinti, tai holandiečiai sumanė milžinišką darbą. Jie pamatė, kad kitos išeities nėra, kaip tik pradėti statyti palei jūrę pylimus ir taip sulaukyti jūrę. Turėjo statyti pylimus palei upes ir kanalus. Kiekvienam suprantama, jog tai milžiniškas darbas. Tai gi holandai turėjo vesti dvejopą apsigynimą — turėjo kovoti prieš svetimas tautas norėjusias į jų kraštą pavergti ir prieš jūrę bاندžiusią jų kraštą paskandinti. Su viena ranka holandas grūmėsi prieš žemes užpuolikus, o kita ranka kovojo prieš jūrę. Abi kovas holandai laimėjo. Jie yra neprigulmingi ir jų kraštas apsaugotas nuo jūrės antpuolių.

Savo garsiais pylimais holandai garsiai atitolino pavojų nuo jūrės, o taip gi daug žemės yra atgavę. Išsaisindami jūrų užlajas ir viduje ežerus holandai yra laimėję 187.000 akerių žemės. Vien pietinėje ir šiaurinėje Holandijoje išsaisinta arti 90 ežerų. Didžiausias ežeras, kura tapo išsaisintas buvo tai Haarlem. Darbas buvo pradėtas dar prieš...

taip vadinamą Zunder užlają. Tik dėl šios stokos to dar nesiima. 13-tame šimtmetyje jūrė išbriovė į tą vietą ir paskandino 1.200 akerių žemės. Žuvo kartu daugybės žmonių. Tai buvo ne pirmas atsitikimas, kada jūrė tokį šposą iškirtė. Jei visus pylimus panaikinti, tai pusė Holandijos tuoj atsidurtų po vandeniu. Po vandeniu atsirasit Holandijos sostinė Haaga ir kiti žymiausieji to krašto miestai ir gražiausiosios farmos.

Iš viso pylimų Holandijoje yra 1.600 mailių. Jie yra 300 pėdų platumo ir 30 pėdų aukštumo. Tai didesnis darbas, negu Kinijos garsioji siena, kuri yra 1.500 mailių ilgumo, 22 pėdų aukštumo ir 20 pėdų platumo. Chiniečiai savo sieną pradėjo statyti nuo 3-tiojo šimtmečio po Kristaus, kad sulaukyti totorių antpuolių. Toji Kinijos siena yra taip ilga, kad tęstis nuo New Yorko iki Omahas.

Holandijos pylimai pabudavoti iš granito atgabento iš Norvegijos. Yra tai ištiktos stebėtinias kraštas. Išeina, kad Holandijoje paukščiai medžiuose čirpia žemiau, o žuvys nardo jūrę aukščiau. Holandijos miestai turėjo būt statomi ypatingu būdu. Reikėjo į tą vietą, kur namai manyta statyti pristatyti stačių rąstų. Ant tokio pamato statyti namai. Erasmus, žinomas mokslo vyras, pasakė žinąs žmones, kurie, kaip varnos, gyvena medžių viršūnėse. Be abejonės jis turėjo omenyje šitokius Holandijos miestus.

Ne be reikalo holandai sako: "Dievas sutvėrė jūrę, o holandai padarė krantus." Vienok, holandai, pasidare krantus, išmūriję stiprias sienas pajūriais, negali ramiai sau atsiduoti kasdieniam darbui ir neatsižvelgti į jūrę. Holandai dieną naktį per visą gyvenimą jaučia gyveną tarsi apgultoj tvirtovė. Jų neprietelius jūrė nuolatai skaliauja akmens sienas ir bando jas pralaužti. Kartais ir pralaužia. Prie šitokių atsitikimų holandai yra prisirengę. Holandijos vidurinių reikalų ministras yra kartu ministras krašto apsaugos nuo jūrės. Jo žinyboje yra korpusas inžinierių su padėjėjais. Kaip tik siena kur praskiura, tai jie tuoj stoja darbui. O jei kartais audra padaro didelį plyšį, tai tuomet duodami signalai ir iš visų aplinkinių darbininkai užvisokia medžiaga atbėga užtaisyti sieną. Holandai turi mokėti tam tikrus mobilius pilyms užlaikyti. Juo kurie arčiau jūrės, ar apmūrytos upės gyvena, juo didesnius mokesčius turi mokėti.

Vienas ypatingiausių Holandijos dalykų yra tai vėjiniai malūnai. Tie malūnai atlieka didelių daugių darbų. Jais ne vien malama grūdai, bet pumpuojama vadois iš sausnamo ežerų, arba iš užlietų per pralaužusią sieną laukų. Malūnai pjausto malkas, trina tabaką ir kitokių darbus atlieka. Malūnai tai pakeičia...

daug pasigauti, kad tai vėjuota šalis. Pagal malūnų skaičių holandų turtas dažnai aprokuojamas. Tėvai malūnus duoda savo dukterims į pasogą.

Oras Holandijos nemalonus. Dažnai lija. Saulėty dienų per metus būna tik apie 40. Tad nors Holandija yra viena indomaišios šalių, bet jona del oro šurkštumo turistų neplaukia tiek, kiek Šveicarijion, Italijon, arba Norvegijon. Holandijos dangus daugiausia apsiniaukęs oras drėgnas. Kitų šalių žmonės toks klimatas nepatinka ir nesveikas. Ir holandai rudenį atjaudžia ant savo sveikatos oro žiaurumą, bet jie yra labai švarūs, gerai pavalgę, gerai apsidrėję žmonės, tai žiemai užstojus atsitaiso. Niekur žmonės...

devintą valandą Pelsniškių kaimo pasukininką Rudį išplėję bandė lysti vėdu. Bet paties širvintais, balandžio 30 d. į pafrontę atvyko lenkų karo gydytojas su keliais kareiviais. Karo gydytojas perėjo mūsų puses, o kareiviai, pasigavę kelis smuginkintus, nuvyko atgal.

Gegužės 5 d. Pirmo Pestininkų Didžiojo Lietuvos Kunigaičio Gedimino Pulko Kultūros ir švietimo Komisijos rengia Ukmergėje rinkliavą.

Einas Respublikos Prezidento pareigas Steigiamosio Seimo Pirmininkas k. m. balandžio 30 d. įsakymu paskyrė buvusį Vilniaus miesto Tautos teiseją, laikinai paskirtą Teisingumo Ministerijai, pil. Viliamą Burkešiu Kauno Apygardos Teismo nariu nuo k. m. gegužės 1 d.

Užsienių Reikalų Ministeris D-ras Purickis, išvažiuodamas į užsienius, pavedė valdyti Ministeriją ir eiti Ministerio pareigas nuo balandžio 30 d. iki p. D-rui Purickiui sugrįžtant Užsienių Reikalų Ministerijos Vakarų Departamento Direktoriui Broniui Balučiui.

PRIPAZINO LIETUVĄ DE JURE.

Iš tikrų šaltinių mums praneša, kad Šveicarija pripažino Lietuvą de jure.

LATVIAI GROBIA MŪSŲ ŽEMĘ

Iš Zeimelio mums telegrafuoja, kad latviai savivalingai antur kartu perkelia sieną ir balandžio 26 d. užgrobė 110 deš. mūsų miško.

NESISEKA BOLŠEVIKAMS LIETUVOJE

PLUNGE, Gegužės 1 d. telegrafuoja: Kai kuriuose Zemaitijos miesteliuose vietos komunistai išlėpė naktį, auštant gegužės 1 d. savo proklamacijų ir iškėlė raudonų vėliavėlių. Žmonės įnirę, viską audraske.

GINKLUOTAS UŽPUOLIMAS

PASVITINIS (Šiaulių aps.) Balandžio 29 d. apie ketvirtą valandą po pietų į palivarką atėjo penki apsiginklavę plėšikai pasisaukę ir triušė visus ordinarčius būk tai d. reikalo su ponu. Kuomet žinios suėjo tuomet liepė visiems susijunginti į vietas, ir du pulko sargyboj, o kiti nuejo į antrąją galą triušė pas pasirūpinkti ir jį mušti. Tada pakeičė kitus brandintus 20 tiketan...

tiesk, nešneka apie orą, kaip Holandijoje.

Ariamos žemės Holandijoje yra 150.000 akerių, miškų yra 620.000 akerių. Netiklusios apdirbimui žemės yra 1.500.000 akerių, pelkės ir klampynės užima 300.000 akerių. Sienos ir pylimai palei upes ir jūrės užima 125.000 akerių.

Nors Holandija randasi blogiausioje aplinkybėje, blogesnėje, negu bile kokia kita tauta, nors turi kariuotę prie jūrę ir turėjo ilgai ir sunkiai kariauti už laisvę ir neprigulmybę, vienok dabar Holandija yra viena laimingiausių tautų, jų kraštas vienas tvarkingiausių pasaulėje.

Lietuviams yra ko pasimokinti iš holandų.

Pr. Gudas.
(Dar ne galas)

Iš Lietuvos

VALDIŠKOS PERMAINOS KAUNAS, V. 2. (Elta.)

devintą valandą Pelsniškių kaimo pasukininką Rudį išplėję bandė lysti vėdu. Bet paties širvintais, balandžio 30 d. į pafrontę atvyko lenkų karo gydytojas su keliais kareiviais. Karo gydytojas perėjo mūsų puses, o kareiviai, pasigavę kelis smuginkintus, nuvyko atgal.

Gegužės 5 d. Pirmo Pestininkų Didžiojo Lietuvos Kunigaičio Gedimino Pulko Kultūros ir švietimo Komisijos rengia Ukmergėje rinkliavą.

Einas Respublikos Prezidento pareigas Steigiamosio Seimo Pirmininkas k. m. balandžio 30 d. įsakymu paskyrė buvusį Vilniaus miesto Tautos teiseją, laikinai paskirtą Teisingumo Ministerijai, pil. Viliamą Burkešiu Kauno Apygardos Teismo nariu nuo k. m. gegužės 1 d.

Užsienių Reikalų Ministeris D-ras Purickis, išvažiuodamas į užsienius, pavedė valdyti Ministeriją ir eiti Ministerio pareigas nuo balandžio 30 d. iki p. D-rui Purickiui sugrįžtant Užsienių Reikalų Ministerijos Vakarų Departamento Direktoriui Broniui Balučiui.

PRIPAZINO LIETUVĄ DE JURE.

Iš tikrų šaltinių mums praneša, kad Šveicarija pripažino Lietuvą de jure.

LATVIAI GROBIA MŪSŲ ŽEMĘ

Iš Zeimelio mums telegrafuoja, kad latviai savivalingai antur kartu perkelia sieną ir balandžio 26 d. užgrobė 110 deš. mūsų miško.

NESISEKA BOLŠEVIKAMS LIETUVOJE

PLUNGE, Gegužės 1 d. telegrafuoja: Kai kuriuose Zemaitijos miesteliuose vietos komunistai išlėpė naktį, auštant gegužės 1 d. savo proklamacijų ir iškėlė raudonų vėliavėlių. Žmonės įnirę, viską audraske.

GINKLUOTAS UŽPUOLIMAS

PASVITINIS (Šiaulių aps.) Balandžio 29 d. apie ketvirtą valandą po pietų į palivarką atėjo penki apsiginklavę plėšikai pasisaukę ir triušė visus ordinarčius būk tai d. reikalo su ponu. Kuomet žinios suėjo tuomet liepė visiems susijunginti į vietas, ir du pulko sargyboj, o kiti nuejo į antrąją galą triušė pas pasirūpinkti ir jį mušti. Tada pakeičė kitus brandintus 20 tiketan...

KELRODIS: Vakuojuant gatvekaris ir Bostono, Cambridge'o, Brighton'o ir Lynn'o, relikia turti klavertj ir vakuoiti iki FOREST—HILL. Nipus ir nušius semyn, palmti karą GROVE ST. ir WASHINGTON; nuo Grove St. turti EAST—WOLFOLD karą, kurio davykinoita iki DEAN ST. Pasjus Dean St. perą mirutę ir Darlas. Vakuojuant traukialis, relikia, sustoti ant NORWOOD CENTRAL STOTIES. Pasjus Washington gatve, eit-po kairai iki Dean St. Oia pat ir Darlas. Ankomobilas, ir trokalis atvažiavus į Norwood, Mass. klauskit DEAN ST. arba DEAN PARK. Oia jau stovis patarus ant kryžkelės.

